

1956 YAZ MEVSİMİNDE MİSİS'TE YAPILAN KAZI HAKKINDA RAPOR

Prof. Dr. Th. Helmuth BOSSERT

Misis'te idarem altında yapılan kazı 21 Ekim 1956 d1 başlamış ve 24 Ekimde bitmiştir. Kazıda benden başka, MünstE>r Üniversitesinden Doç. Dr. Budde, Achen Teknik Üniversitesinden Mimar F. Hinzen ve talebem Engin Çalım, komiser olarak da A:nikara'dan tayin edilen Burhan Tezcan i5tirak etmişlerdir.

Misis höyüğünün batısında, bugünkü ilkokulun yanında, geçen yıl tesadüfen bulunmuş olan kilisenin .açılmasıyla kazıya başlanmıştır. Kilise bundan takriben 5-6 yıl kadar önce meydana getirilmiş olan bir meyve bahçesinin altında bulunuyordu. Bu meyve ağ.açlarının kökleri ise kilisenin mozayiklerine kadar inmişti. Bu itibarla ,1ğaçlandırma esnasında parçalanan mozayiklerden bir kısmı yok olmuş ve pek az parçaları da ele geçirilmiştir. Ancak 50 kadar meyve ağacını kaldırdıktan sonra kilisenin döşeme kısmını meydana çıkarabildik. Bu esnada şu husus da tesbit edilmiştir ki, bu b.lhçenin sahibi, ağaçlandırma esnasında kiV,senin duvarlarına ait taş- ların birçoğunu, başka yerlerde kuHanmak için alıp götürmüştür. Bu itibarla kilisenin esas planını tespit etmek zorlaşmış.tır. Bundan başka kilisenin b1zı kısımları üze- rinde, daha sonraki çağlarda, başka bina- ların da inş,a edildiği tespit edilmiştir. Ge- rek bu sonraki inşaat, gerekse Arablar ta- rafındm yapılan mezarlar da kilisenin mevzuu bahis mozayiklerini p;arçalamıştır. Bütün bunlara rağmen zeminin daha ½a- lın toprakla örtülü bulunduğu bazı kısım- larda muhafaza edilmiş olan mozayikleri k:i.1.zi.miz meydana çıkarmıştır.

Mozayik 4. yüzyılın sonlarına ait olup ihtimal ki Antakya'n usta bir san'atkar

tarafından yapılmış birinci sınıf bir kali- te arzeder. Kilisenin inşaatı ve bunu yap- tıranlar h,::ıkkında bilgi verecek olan mo- zayik yazıtı, maalesef o kadar tahrip edil- miştir ki, bundan bir netice çıkarmak şim- dilik mümkün olmamıştır. Mozayik'in mer- kezinde Nuh'un gem.isi çeşitli birçok h y- vanlarla tasvir edilmiştir. **Bu** çağlarda umumiyetle olduğu gibi, bu aslında bir gemi değil, fakat bir sandık durumunu arzeder. Bütün sahneler güzel süslerle çevril- miştir. Birkaç figür tasvirleri de bulun - muşsa da bunlar iyi muhafaza edilmedik- lerinden neler oldukırı söylenemez. Kili- senin altında da Romalılara ait bir mabet binasının bulunmas,ı icabeder, fakat b•ı mozayik kaldırılmadan bu hususta da bir şey söylenemez. Kilisenin temelleri vaktiy- le yüzyıllı::ırca açık bulunduğundan, mim,t- ri hususlardan başka küçük buluntu ve saire tespit etmek mümkün olmamıştır.

Fakat bizim esas kazımız höyük idi. İlk olarak höyüğün üst k,ısmında, batıda işe başladık vie takriben 4 metre kadar in- dik. Her tıs.rafta Bizans veya daha sonraki çağlara ait duvarlar bulundu. Kesim çok dar olduğundan, bu duvarların hangileri- nin ll'angi binalara ait oldukları tespit edilemedi; bu husus önümüzdeki mevsimde tespit edilecektir. Yalnız bir bina tespit edildi, ki bu da kubbeli ve 6 metre kadar yükseklikte tuğladan yapılmış ve kaleye ait bir su sarnıcı idi. Bu bina dahi geç ça- ğa ait olup iyi muhafaza edilmi tir. İçerde bir merdiven ile sarnımn zeminine kadar inilmektedir. Evvelce bahsi geçen duvarlar sonradan tekrar kullanılmış eski taşlardan yapılmıştır. Yalnız arabca yazılmış bir mermer bulunmuştur ki, bu da "in situ"

1956 YAZ MEYSİMİNDE MİSİSTE YAPILAN KAZI

değildir. Kilisede de bazı ar,abca mezar taşlarının parçaları bulundu.

Höyüğün tepesinin batı yamacında, kayalar arasında, aşağıdaki bir yere suyu kadar inen bir menfez bulduk ve buradan, bugün hala mevcut olan suya kadar indik. Fakat bu geçidin yukarıya doğru giden kısmını henüz açmadık. Bu kaya

tunelinin hangi çağdan kalma olduğunu da tespit edemedik. Höyük kazısında tam ve bütün olarak hiçbir keramik bulunmadıkla beraber, Bizans çağına ait renkli keramik parçaları elde edilmiştir, ki bunlar önümüzdeki çalışma mevsiminde, mümkün olduğu nispette, birleştirileceklerdir. Bu kahlar günlük hayat sahnelerini ihtiva eden etniklerinden önemlidirler.

